

POSITION PAPER – VASTE KAMERCOMMISSIE VOOR KGG – 5 MAART 2026

Powerport regio Moerdijk: balans is noodzaak

De aanleg van een Powerport in de regio Moerdijk is ingrijpend. Vooral voor boeren en hun gezinnen. De Powerport verrijst op landbouwgrond. Grond waarop mensen al generaties werken, leven en vooruitkijken. Dat betekent iets.

ZLTO en BAJK zien de opgave. We erkennen het belang van duurzame energie en industrie. Maar we weten ook: landbouw vormt het fundament van dit gebied. Een vitale land- en tuinbouw is geen luxe, maar een maatschappelijk belang. Zeker nu geopolitieke onzekerheden alleen toenemen. Voedselautonomie begint hier — in deze zuidwestelijke delta.

Noordwest-Brabant is vruchtbaar. Klei van hoge kwaliteit. Grond die generaties heeft gevoed. Deze regio draagt bij aan voedselautonomie en volksgezondheid. Het landschap biedt rust, ruimte en recreatie. De verkaveling is sterk. Water is beschikbaar. Het stikstofprobleem drukt er minder zwaar. Boeren moeten perspectief houden. Dat dient een maatschappelijk belang.

Onze oproep aan u

- Bescherm landbouwgrond. Ze is schaars, waardevol en onvervangbaar. Boeren moeten kunnen bouwen aan hun én onze toekomst. Het dient een groot maatschappelijk belang dat vruchtbare boerengrond in stand gehouden wordt.
- Voorkom overbelasting van het gebied. De ruimtevraag is groot en dreigt de agrarische structuur te breken. Denk aan leefbaarheid, aan ondernemers die hun werkgebied zien krimpen. Houd daar rekening mee bij het leggen van de ruimtepuzzel.
- Zoek naar integrale oplossingen. Ruimte gaat verder dan louter hectares. Denk in lagen, combinaties, slimme keuzes.
- Let op de stapeling van opgaven. De Powerport vraagt circa 750 hectare, exclusief natuurcompensatie. Dat is niet het hele verhaal. De aanleg van kabels en leidingen eisen extra ruimte: boven en onder de grond. Die ingrepen raken bodemkwaliteit en natuur. Ze veranderen het gebied blijvend zichtbaar.
- Kijk vooral naar de landbouwstructuur. Goede verkaveling, samenhangende bouwkvavels, juiste ontwatering, sterke bodemstructuur — dat bepaalt of een boer kan blijven ondernemen.
- Werk met duurzame aanlegmethoden. Betrek eigenaren en pachters bij het ontwerp. Zij kennen het land. Zij voelen de gevolgen.
- Besef dat grondprijzen stijgen. Ruimtedruk jaagt waarden op, met effecten voor de hele regio.
- Waardeer de maatschappelijke diensten van boeren. Waterinfiltratie, koolstofvastlegging, biodiversiteit. De landbouw levert veel meer dan voedsel. Erken ook onze rol als natuurbeheerder.
- Richt compensatiegelden in voor versterking van de landbouwstructuur. Niet voor andere doelen. Niet versnipperen. Niet knippen-en-plakken, maar verbeteren.



- Compenseer natuurschade niet op landbouwgrond. Dat is een harde randvoorwaarde. Landbouwgrond is geen restpost.

Tot slot

Het lijkt ons niet meer dan logisch dat wij meedenken en meewerken: aan een Powerport die vitaal is, productief en aantrekkelijk. Aan een regio waar energie, industrie en landbouw samen bestaan en waardevol zijn. Met elkaar, maar nooit ten koste van elkaar. Aan u richten we ons dringende advies om voeling te blijven houden met ons, uw voedselproducenten.

BAJK
ZLTO
ZLTO-afdeling Amerstreek
ZLTO-afdeling Moerdijk